

Dlaczego warto bywać w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. KEN w Lublinie

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Lublinie jest placówką, której działania skierowane są na zaspokajanie potrzeb doskonalących się zawodowo nauczycieli, uczniów i studentów. Stara się świadczyć usługi na najwyższym poziomie oraz oferować różne działania edukacyjne i kulturalne.

Zbiory biblioteczne

Biblioteka gromadzi książki z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii, publikacje naukowe i popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy objętych planami nauczania, programy nauczania, podręczniki szkolne, materiały dotyczące problematyki oświatowej regionu lubelskiego oraz lektury szkolne. Placówka oferuje bogate zbiory literatury pięknej, głównie klasyki polskiej i obcej, piśmiennictwo z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych, historii, filozofii, sztuki oraz bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Biblioteka prenumeruje czasopisma pedagogiczne i metodyczne związane z nauczaniem poszczególnych przedmiotów (*Biologia w Szkole, Język Polski w Liceum*), miesięczniki bibliotekarskie (*Biblioteka w Szkole, Poradnik Bibliotekarza*), pisma społeczno-kulturalne (*Kultura i Edukacja*), naukowe (*Studia Socjologiczne*), czasopisma psychologiczne (*Charaktery, Psychologia w Szkole*), młodzieżowe (*Victor, Cogito*).

Biblioteka gromadzi zbiory audiowizualne m.in. programy edukacyjne na płytach CD, DVD (*Dzieje Ziemi, Historia Starożytnych Cywilizacji*), filmy dokumentalne (*Generał Anders i jego żołnierze, Las Katyński*), filmy fabularne (*Katyń, Pachnidło*), ekranizacje lektur szkolnych (*Nad Niemnem, Pan Tadeusz*). Posiada też dużą kolekcję płyt analogowych i płyt CD z muzyką klasyczną, ludową i rozrywkową, przezrocza a także zbiory ilustracyjne.

Przy Wydziale Audiowizualnym prowadzona jest, we współpracy z Goethe-Institut, Medioteka Języka Niemieckiego. Jej celem jest gromadzenie i udostępnianie materiałów do profesjonalnego nauczania języka niemieckiego, programów multimedialnych, atrakcyjnych pomocy dydaktycznych (puzzle, domina, quizy, karty, gry).

Warsztaty metodyczne

PBW włącza się w proces doskonalenia zawodowego nauczycieli i nauczycieli bibliotekarzy poprzez organizację bezpłatnych warsztatów metodycznych. Celem szkoleń jest wspieranie pracy bibliotek szkolnych, zintegrowanie lubelskiego środowiska bibliotekarskiego oraz stworzenie warunków do nawiązywania kontaktów zawodowych i wymiany doświadczeń.

Tematyka warsztatów dotyczy głównie doskonalenia warsztatu bibliotekarza, jak i poszerzania jego kompetencji w zakresie technologii informacyjno-komputerowej, promocji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, sztuki uczenia (*TIK w promocji czytelnictwa dzieci i młodzieży - Story Jumper, Platforma ISSUU - jak publikować własne treści, Blogi jako źródło informacji o książkach, Mnemotechnika - fitness mózgu*).

Kwerendy

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Lublinie wspiera nauczycieli w realizacji zajęć dydaktycznych i wewnątrzszkolnego doskonalenia. Na konkretne zamówienia nauczycieli, doradców metodycznych i pracowników placówek oświatowych realizowane są zestawienia tematyczne bazujące na materiałach Biblioteki (*Ocenianie w szkole, Problemy wychowawcze w grupie przedszkolnej, Metody uczenia się, Cyberprzemoc wśród uczniów*). W trakcie zlecenia tej usługi czytelnik jest zobowiązany określić temat, zasięg chronologiczny i rodzaj wydawnictw, które będą go interesowały. Przygotowane zestawienia dostarczane są zamawiającemu w formie drukowanej bądź elektronicznej.

Materiały repertuarowe

Nauczyciele, zwłaszcza poloniści, otrzymują informację o ciekawych scenariuszach i materiałach repertuarowych na uroczystości szkolne (wiersze, piosenki, scenariusze imprez). Informacje udostępniane są w katalogu komputerowym i w postaci zestawień bibliograficznych zamieszczonych na stronie WWW. Zestawienia dotyczące m.in. *Dnia Nauczyciela, Dnia Matki i Ojca, Święta Niepodległości - 11 Listopada*, są na bieżąco aktualizowane.

Konsultacje

Bibliotekarze poszczególnych Wydziałów udzielają indywidualnych konsultacji metodycznych bibliotekarzom szkolnym. Najczęstszym przedmiotem konsultacji są problemy dotyczące ewidencji i selekcji zbiorów, przepisów prawa oświatowego i bibliotecznego, opracowania zbiorów, katalogów online biblioteki.

Lekcje biblioteczne

Biblioteka opracowała ofertę zajęć edukacyjnych dla uczniów na wszystkich etapach kształcenia. Nauczyciele bibliotekarze prowadzą lekcje z kilku obszarów tematycznych: edukacji czytelniczej i medialnej (*Na tropie Stasia i Nel czyli niezwykle przygody na Czarnym Łądzie, Bądź bezpieczny w sieci@*), edukacji regionalnej (*Moja mała ojczyzna - Lublin w legendzie i podaniu, Dzielnice naszego miasta*), literackiej (*Współczesny bajkopisarz Grzegorz Kasdepke, Litwo ojczyzno moja... Dzieciństwo i wczesna młodość Adama Mickiewicza*) patriotycznej (*Kto ty jesteś? Polak mały, Śpiewnik młodego Polaka - polskie pieśni narodowe*), społecznej i historycznej (*Jan Paweł II - Papież Polak, Szlakiem lubelskich Żydów*), ekologiczno-przyrodniczej (*Patent na zdrowe odżywianie, Jesienne dary natury - uroki barwnej pory roku*). Po wcześniejszym zgłoszeniu, istnieje możliwość przeprowadzenia zajęć w konkretnej placówce oświatowej.

Konferencje

Od kilku lat Biblioteka jest organizatorem dużych konferencji dla bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych i szkolnych województwa lubelskiego. Wpisały się one w ofertę doskonalenia nauczycieli bibliotekarzy. Pierwsza konferencja odbywała się pod hasłem *Internet i katalogi online źródłem informacji edukacyjnej*, następna poświęcona była

przedstawieniu różnorodnych form promocji biblioteki i propagowania czytelnictwa oraz pomysłów na rozszerzenie grona odbiorców usług *Czy tylko internet? Twórcze sposoby na promocję biblioteki*. Kolejne spotkania zatytułowane były *Biblioteki Pedagogiczne wspomagają, wspierają...*, *Przystanek Czytanie - współpraca bibliotek pedagogicznych z bibliotekami szkolnymi w promocji czytelnictwa dzieci i młodzieży*.

Dla nauczycieli poszczególnych przedmiotów organizowane są tzw. konferencje metodyczne. Celem takich spotkań jest prezentacja oferty usług edukacyjnych, zbiorów biblioteki oraz zasad korzystania z katalogów online. Konferencje z udziałem doradców metodycznych i nauczycieli stwarzały grunt wymiany doświadczeń, prezentacji dobrych praktyk, wzajemnego uczenia się i możliwości korzystania z fachowości kadry biblioteki i specjalistów z zewnątrz.

Wystawy i wernisaże

Biblioteka oferuje miejsce wystawiennicze. Organizatorzy konkursów szkolnych i międzyszkolnych mają możliwość ekspozycji nagrodzonych i wyróżnionych prac w nowo utworzonej „Galerii na piętrze”. Prezentowane dzieła uczniów zamieszczane są również w postaci elektronicznej galerii na stronie WWW biblioteki. Najczęściej są to wystawy prac plastycznych i fotograficznych uczniów z lubelskich szkół i przedszkoli. Tytuły niektórych wystaw: *Biblioteka - miejsce ciekawe*, *Boże Narodzenie i zima*, *Ulubiona postać z bajki*, *A wiosna tuż, tuż...*, *Kartka wielkanocna*.

W siedzibie Biblioteki organizowane są również wystawy malarstwa osób niepełnosprawnych, twórców profesjonalnych, jak również młodych debutantów. *Być jak Cézanne* - wystawa malarstwa młodzieży niepełnosprawnej, której autorami byli uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy „Absolwent”, *Tajemnica uroku* - wernisaż Patrycji Dyda stypendystki Prezesa Rady Ministrów. Wystawa fotograficzna Zenona Embingera *W innym świetle* - ekspozycja fotografii Lublina wykonanych w oparciu o zjawisko podczerwieni.

Konkursy

Katalog wyżej wymienionych działań edukacyjnych Biblioteki Pedagogicznej dopełniają konkursy dla uczniów, które przyczyniają się do uatrakcyjnienia procesu dydaktycznego w szkołach. Biblioteka organizuje konkursy o charakterze czytelnictwem, plastycznym, recytatorskim.

Obchody Roku Juliana Tuwima uczczono konkursem dla uczniów klas młodszych *W krainie wierszy Juliana Tuwima*. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych miasta Lublin i powiatu lubelskiego uczestniczyli w konkursie recytatorskim *Cyprian Kamil Norwid - poeta myśli*. Do uczniów szkół ponadgimnazjalnych adresowany był również Wojewódzki Konkurs Ekonomiczny *Przedsiębiorczość tu i teraz*. W ramach obchodów jubileuszu 25-lecia Dobrego Sąsiedztwa i 25-lecia istnienia Centrum Brytyjskiego UMCS zorganizowano wojewódzki konkurs *Wędrówka po krajach angielskiego/niemieckiego obszaru językowego*, w którym brali udział uczniowie gimnazjów. Wynikiem konkursu *Moja Biblioteka - najpiękniejsze miejsce w szkole* były ciekawie zrealizowane filmy i prezentacje multimedialne.

Swoistym „produktem markowym” Biblioteki jest konkurs pod nazwą *Wspólnie mówimy - nie przemocy*. Jego główną ideą jest zapobieganie patologicznym zachowaniom wśród dzieci i młodzieży w środowisku rówieśniczym i szkolnym. Poszczególnym edycjom nadawano różne hasła: *Mam prawo do...*, *Portret szczęśliwego dziecka*, *Gramy fair play*, *Zielone łągodzi obyczaje*, *Bohaterowie naszych lektur ratują świat*, *Mój najlepszy przyjaciel*.

Książki Stanisław Konarski - nasz współczesny oraz *Czytanie jest przygodą* to ogólnopolskie konkursy współorganizowane przez Bibliotekę.

Szkolenia komputerowe 50+

W Bibliotece realizowane są bezpłatne zajęcia komputerowe dla osób 50+. Szkolenia odbywają się w ramach projektu Polska Cyfrowa Równych Szans i prowadzone są przez certyfikowanych latarników kompetencji cyfrowych. Podczas cotygodniowych spotkań uczestnicy mają możliwość zdobycia nowych umiejętności, które ułatwią im samodzielną pracę z komputerem - poznania podstawowych czynności związanych z obsługą komputera i nawigacji w Internecie (zarządzanie plikami, praca z edytorem tekstu, wyszukiwanie potrzebnych informacji, obsługa poczty elektronicznej). Zajęcia cieszą się wśród seniorów dużym zainteresowaniem.

Spotkania autorskie

Formą popularyzacji czytelnictwa jest organizacja spotkań autorskich. Mają one charakter bezpłatny, otwarty z możliwością uzyskania autografu wpisanego do książki. Celem takich spotkań jest krzewienie przyjemności czytania, wytworzenie pozytywnej motywacji do lektury oraz bezpośredni kontakt z twórcami różnych pokoleń. W ramach VIII Lubelskich Spotkań Literackich "Miasto Poezji" odbyło się spotkanie z poetką Jolantą Koziej-Chołdzyńską. PBW była jednym z MIESZKAŃ POEZJI. W 2016 r. w ramach XIII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek uczniowie mieli szansę poznać poetę młodego pokolenia Karola Gibułę. Zaprezentował on wiersze z cyklu tomików "Poezja Bicia Serca".

Współpraca z placówkami oświatowymi

W ramach porozumień zawartych z instytucjami oświatowymi PBW realizuje szereg form wspomagania. Bierze udział w pracach sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy *Wspomaganie szkół i placówek w zakresie stosowania TIK - wykorzystanie technologii i otwartych zasobów w procesie edukacyjnym* ; *Przystanek czytanie* oraz w pracach sieci współpracy i samokształcenia pracowników bibliotek pedagogicznych, konsultantów i doradców metodycznych ds. bibliotek szkolnych *Wspieranie nauczycieli w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych uczniów*. Wspólnie z doradcą metodycznym nauczycieli bibliotekarzy, zainicjowano też spotkania w ramach *Sieci współpracy, samokształcenia i doradztwa metodycznego nauczycieli bibliotekarzy Lublina i regionu lubelskiego*.

Wspólnie z Zespołem Poradni nr 2 w Lublinie Biblioteka realizuje projekt zajęć profilaktycznych dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Pracownicy biblioteki zobowiązali się systematycznie dostarczać terapeutom wszelkich pomocy

dydaktycznych (multimediów, realizacji kwerend) potrzebnych do prowadzenia zajęć nt. *Radzenie sobie ze stresem w sytuacji szkolnej, Zagrożenia ze strony internetu, Samoocena i poczucie własnej wartości.*

Biblioteka jest partnerem corocznego Lubelskiego Forum Bibliologów, Informatologów i Bibliotekarzy organizowanego przez Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS w Lublinie.

Obejmuje patronatem konkursy szkolne (*Konkurs Sienkiewiczowski w SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Prof. Zofii Sękowskiej w Lublinie, Moja przygoda w bibliotece szkolnej w Szkole Podstawowej nr 10 w Lublinie*), bierze udział w projektach edukacyjnych (*Lublin - moje miasto* - wewnątrzszkolny projekt edukacyjny realizowany przez uczniów Gimnazjum nr 1 w Lublinie), wypożycza zbiory na wystawy do placówek oświatowych i kulturalnych. Kolekcję cennych przedwojennych zbiorów udostępniono Dworkowi Wincentego Pola na wystawę *Mohort - u źródeł Kresów.*

Placówka uczestniczy w akcjach społecznościowych i charytatywnych. Biblioteka przyłącza się do zbiórki darów, które trafiają do paczek świąteczno-noworocznych dla polskich dzieci na Białorusi i Ukrainie - Akcji Polacy-Rodakom, organizowanej pod patronatem senatora RP Stanisława Gogacza.

Od kilku lat trwa współpraca z lubelskimi ośrodkami dziennego pobytu dla seniorów. Zajęcia przeprowadzane przez bibliotekarzy cieszą się dużym zainteresowaniem. Podejmowane tematy dotyczą głównie tradycji i historii Polski, regionu lubelskiego i zagadnień literackich. Na zamówienia dostarcza się też seniorom partie nowości książkowych.

Akcje czytelnicze

Popularyzacji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży służy organizowanie imprez czytelniczych: *Narodowego Czytania, Święta Wolnych Książek - bookcrossingu, Tygodnia Bibliotek.* Akcja te mają na celu promocję książki i czytelnictwa - „zaszczepienia” mody na czytanie. Te edukacyjne imprezy stwarzają młodzieży okazję do dobrej zabawy i możliwości prezentacji umiejętności artystycznych.

Bibliotekarze PBW aktywnie uczestniczą w kampanii społecznej *Cała Polska czyta dzieciom*, mającej na celu propagowanie codziennego czytania dzieciom. Od wielu lat odwiedzają lubelskie przedszkola czytając wiersze i bajki, które przenoszą małych słuchaczy w magiczny świat literatury.

Biblioteka miejscem przyjaznym

Placówka chętnie gości osoby bądź grupy realizujące ciekawe przedsięwzięcia i projekty. Udziela miejsca na spotkania w sali konferencyjnej wyposażonej w sprzęt multimedialny z dostępem do internetu. Przykładem - projekt *Jesień z Pozytywistami Lubelskimi PL*, który animuje Fundacja Normalna Kultura wspólnie z Akademickim Klubem Myśli Społeczno-Politycznej „Vade Mecum” KUL.

Biblioteka stara się promować młodych twórców. Z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki odbył się rockowy koncert gitarzysty Marcina Gałkowskiego z Rock Music School.

Koncert połączony był z warsztatami gitarowymi, w których wzięli udział młodzi uczestnicy spotkania.

W czasie ferii zimowych Biblioteka organizuje zajęcia o charakterze edukacyjnym - gry, zabawy - „lekcje bez dzwonek”. Wykorzystywane są wtedy biblioteczne zasoby pomocy multimedialnych, np. projekcje filmów i audycje muzyczne.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka - instytucją aktywną i kreatywną

W zależności od priorytetów i zapotrzebowania środowiska oświatowego placówka podejmuje odpowiednie działania. W roku szkolnym 2014/2015, ogłoszonym Rokiem Zawodowców, PBW włączyła się w działania promocyjne mające na celu podniesienie prestiżu i atrakcyjności kształcenia zawodowego. Podejmowała szereg działań poświęconych upowszechnieniu szkolnictwa zawodowego. Były to zajęcia edukacyjne z przedstawicielami wybranych zawodów i doradcami zawodowymi, którzy pomagali uczniom gimnazjów w planowaniu kariery zawodowej. W czasie tych spotkań młodzież mogła bezpośrednio porozmawiać z osobami, które w szkołach zawodowych uczą się lub tam pracują.

Rok Sienkiewiczowski był okazją do podjęcia nowych form odczytywania twórczości i działalności pisarza. Wspólnie z Towarzystwem im. Henryka Sienkiewicza zorganizowano wykład literaturoznawcy, profesora dr hab. Lecha Ludorowskiego „*Pójdźmy za Nim!*” - *preludium do „Quo vadis”*. *Zapomniane arcydzieło Henryka Sienkiewicza* oraz konferencję naukową *Przypomnienie Sienkiewicza* z udziałem historyków literatury z całej Polski.

Biblioteka zareagowała na sprawę metodyki pracy z dziećmi cudzoziemskimi oraz dziećmi Polaków wracających z zagranicy. Dla dyrektorów, nauczycieli, pedagogów, socjologów i psychologów szkolnych województwa lubelskiego zorganizowano warsztaty szkoleniowe dotyczące problemów dziecka migranckiego pt. *Jestem obcy w Twojej szkole*.

Dodatkowe atuty

Biblioteka położona jest w samym centrum miasta przy ul. I Armii Wojska Polskiego 1, co stwarza dogodne połączenia komunikacyjne.

Działa przez sześć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰-19³⁰ oraz w soboty od 8⁰⁰ do 15⁰⁰). Funkcjonuje także w okresie wakacyjnym od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰-15⁰⁰.

Na terenie Biblioteki każdy czytelnik może skorzystać z bezpłatnego dostępu do internetu.

Ewelina Czajkowska
PBW im. KEN w Lublinie
Wydział Informacji i Informatyzacji